

Sportakkoord II: Sport versterkt Heiloo!

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Startfoto	4
3. Fundament.....	5
4. Bereik.....	6
5. Betekenis	7
6. Kernteam	7
7. Ondersteuningsbudget	7
8. Communicatie.....	8
Bijlagen: Cijfers Sporten en Bewegen Heiloo	9

1. Inleiding

In december 2019 zijn sportformateurs begonnen met het traject om te komen tot het Sportakkoord I Heiloo. Dit deden zij samen met betrokken inwoners, beleidsmedewerkers vanuit allerlei domeinen, professionals uit zorg, onderwijs en gezondheid, lokale ondernemers, sportaanbieders en vertegenwoordigers. Na meerdere verlengingen is er vanuit het ministerie VWS een landelijke doorontwikkeling gemaakt naar het Sportakkoord II: Sport versterkt. Hierin staat samenwerking tussen sport, welzijn en andere sectoren centraal om vanuit een sterk fundament de voorwaarden om te kunnen sporten voor alle inwoners te verbeteren, meer mensen te bereiken door drempels te verlagen en meer betekenis van sport voor de maatschappij te verduidelijken en te bevorderen.

Het sportakkoord I heeft voor mooie samenwerking gezorgd tussen de buurtsportcoaches, (maatschappelijke) netwerkpartners en de sportaanbieders. Onder andere hebben meerdere netwerk - en kennisbijeenkomsten hiervoor plaatsgevonden. Vanuit het ondersteuningsbudget zijn diverse initiatieven en projecten gefinancierd. Het ondersteuningsbudget is ook echt van de Sport- en Bewegingsaanbieders geworden. Het heeft hen kansen en mogelijkheden gegeven.

Het Sportakkoord II: Sport Versterkt Heiloo is in co-creatie gemaakt door de kernteam Sportakkoord leden en is en blijft een werkdocument waarin we op basis van de actualiteit en voortschrijdend inzicht aanpassingen kunnen maken, terwijl we tegelijkertijd een leidraad hebben waarmee we samen aan de slag kunnen om sport en bewegen voor de inwoners van Heiloo vanzelfsprekend maken.

Voor het vernieuwde Sportakkoord II wordt vastgehouden aan dezelfde thema's:

- Inclusie en diversiteit (voorheen: Inclusief sporten en bewegen)
- Sociaal veilige sport (voorheen: Positieve sportcultuur)
- Vitale sportaanbieders (voorheen: Vitale sport- en beweegaanbieders)
- Vaardig in bewegen
- Ruimte voor sport en bewegen (voorheen: Duurzame sportinfrastructuur)
- Maatschappelijke waarde van topsport (voorheen: Topsport die inspireert)

Deze thema's vallen onder de drie ambities van het landelijke Sportakkoord II:

- Het fundament op orde
- Een groter bereik
- Meer (zichtbare) betekenis

Hoofdstuk 2 bespreekt de huidige situatie in Heiloo, met aandacht voor bevolkingsontwikkeling, bewegen, (mentale) gezondheid en sportinfrastructuur. Vervolgens bespreken hoofdstuk 3, 4 en 5 de drie ambities van Sportakkoord II: Sport Versterkt Heiloo.

In hoofdstuk 6 wordt de rol van het kernteam geduid en in hoofdstuk 7 wordt aangegeven hoe het ondersteuningsbudget zal worden aangewend om onze ambities te verwezenlijken.

Hoofdstuk 8 gaat dieper in om de communicatie rondom het Sportakkoord II en hoe we de inwoners en maatschappelijke partners meenemen in de ambities.

Dit werkdocument is een eerste stap om de inwoners, beleidsmedewerkers vanuit allerlei domeinen, professionals uit zorg, onderwijs en gezondheid, lokale ondernemers, sportaanbieders en vertegenwoordigers mee te nemen in de ambities van het Sportakkoord II. Het is een continu ontwikkeldocument, als startpunt van een dynamisch proces ter optimalisatie en uitvoering.

2. Startfoto

Onderstaande informatie wordt verwerkt tot een factsheet over Heiloo. In de factsheet worden de grafieken uit bijlage 1 samengevoegd in 4 koppen:

- Bevolkingsopbouw/ontwikkeling
Heiloo vergrijst tot 2040 aanzienlijk.

- Bewegen
Beweegcijfers boven gemiddelde, maar kunnen nog verder omhoog. Lidmaatschap verenigingen ligt hoog, maar een afname is zichtbaar bij jongeren. Deze lijn zet door bij de volwassenen.

- (Mentale) Gezondheid
Positief ervaren gezondheid licht boven het gemiddelde, maar toch zorgelijk bij 16-25 en 65+
Overgewicht onder gemiddeld, maar toch ruim 45%.
Eenzaamheid erg hoog
Valpercentage 65+ is 35% en ruim 11% met opgelopen letsel

- Infrastructuur
Ontevredenheid richt zich met name op voorzieningen voor de jeugd

3. Fundament

Het fundament op orde brengen betekent dat we de voorwaarden verbeteren om te kunnen sporten en daar plezier aan te beleven. Met fundament doelen we op de mensen, organisaties, cultuur (waarden en normen) en materiële voorzieningen in de sport.

Heiloo beschikt over een sterk sportkarakter, met goede sportvoorzieningen en vele sportaanbieders. Mensen hebben ruime keuze in aanbod. Het percentage mensen dat aangesloten is bij een sportvereniging in Heiloo toont dat (zie bijlage 1). Sportverenigingen worden stuk voor stuk gerund door bevlogen vrijwilligers, professionals, bestuurders en ondernemers. Met elkaar maken zij sport en bewegen mogelijk voor veel inwoners van Heiloo. Zij zorgen voor plezier, ontspanning, ontmoeting, sociale participatie en wat al niet meer. Al die sportaanbieders vertegenwoordigen daarmee een enorme maatschappelijke waarde. Om die waarde te behouden en te versterken, is het belangrijk dat iedereen zich hiervan bewust is en dat alle partijen de handen ineenslaan om sport in Heiloo toekomstbestendig te maken. Want vitale sportaanbieders, met een veilig en inclusief sportklimaat, een solide financiële en organisatorische basis, kunnen doen waar ze goed en belangrijk in zijn: sport organiseren en aanbieden aan verschillende doelgroepen. Nu en in de toekomst. Omdat zij hun zaakjes op orde hebben, kunnen zij ook energie leveren om een positieve sportcultuur uit te dragen, beschikkend over zelforganiserend en -lerend vermogen en zich aanpassend aan de veranderende tijdsgeest en behoeften van de samenleving.

In het Sportakkoord Heiloo willen we sportaanbieders ondersteunen om vitaal te worden en/of te blijven en zo hun maatschappelijke plus te realiseren, behoeftegericht en proactief waar nodig. De ondersteuning kan zich richten op alle vlakken, die binnen een sportaanbieder kunnen spelen: van structuur & organisatie (ledenwerving en -behoud, vrijwilligers, versterking trainersgilde), visie & strategie (veilig sportklimaat, binden van verschillende doelgroepen, gezonde sportkantine, rookvrije generatie, nieuw aanbod voor nieuwe doelgroepen) tot financiën & accommodatie (subsidies, verduurzaming, wet- en regelgeving, vergoedingen).

Hiervoor richten we een verenigingsloket in waar verenigingen en sportaanbieders met hun vragen terecht kunnen en we helpen ze om aanbod te creëren voor die kwetsbare doelgroepen waar de meeste gezondheidswinst te boeken is.

Dit doen we door de verbinding tussen de sportaanbieders en andere (maatschappelijke) organisaties te versterken. Een belangrijke rol is hier weggelegd voor het kernteam, dat bestaat uit de buurtsportcoaches en vertegenwoordigers van gemeente, sportaanbieders, zorg en welzijn.

De rol en onderlinge taakverdeling van het kernteam wordt bepaald na toekenning van de subsidie.

4. Bereik

Deze ambitie gaat over de mensen die we met onze inzet bereiken: (potentiële) sporters, toeschouwers en vrijwilligers. We willen hen beter bereiken en meer laten genieten van sport.

Heiloo beschikt over een zeer gevarieerd en uiteenlopend sportaanbod. Inwoners hebben ruime keuze om voor een geschikte sport te kiezen en om plezier te beleven aan sport en bewegen. Ook voor mensen die door mentale of lichamelijke beperking of ouderdom specifieke sport- en beweegbehoeften hebben, is er veel aanbod. Zowel publiek als privaat worden er veel activiteiten georganiseerd en zijn aanbieders en organisaties ook welwillend om, waar nodig, meer te doen. Het maatschappelijke hart van de Heiloo-ers is groot. Een groot deel zet zich in als vrijwilliger, binnen en buiten de sport.

Gezonde mensen, die makkelijk meekomen in de maatschappij, en sportliefhebbers weten de weg naar sporten en bewegen goed te vinden. De uitdaging zit hem vooral in het koppelen van vraag en aanbod voor de specifieke groepen. Hoe bereiken we de eenzame ouderen of de jongeren met mentale problemen? Juist die doelgroepen die niet vanzelfsprekend naar de georganiseerde sport toe komen.

We willen zorgen voor een passend sport- en beweegaanbod, met daarbij de volgende focusdoelgroepen:

- Jongeren 12 tot 23 jaar
- Ouderen 60+
- Kwetsbaren o.a.:
  - Inwoners met een GGZ achtergrond
  - Inwoners in de bijstand
  - Inwoners met een niet-westerse achtergrond
  - Mantelzorgers
  - Inwoners met dementie
  - Inwoners met Parkinson
  - Eenzame inwoners

Dit doen we door de samenwerking te zoeken met maatschappelijke organisaties en met hen sport als middel in te zetten om de maatschappelijke en gezondheidsdoelen te verwezenlijken.

5. Betekenis

Betekenis gaat over de waarde van sport, topsport en sportief bewegen voor de hele maatschappij. Sport geeft energie, plezier, inspiratie en zingeving in het dagelijks leven van zij die het beoefenen of volgen, maar levert ook een bijdrage aan maatschappelijke doelen zoals het tegengaan van eenzaamheid en kansongelijkheid of het bevorderen van gezondheid.

In Heiloo zoeken we de samenwerking tussen sportaanbieders en andere maatschappelijke partners om onze bijdrage te kunnen leveren aan deze maatschappelijke doelen, de bredere opgave tot een gezonde generatie 2040. Door verenigingen en sportaanbieders te ondersteunen, versterken we de basis voor Sport en Bewegen. Hierdoor blijven de verenigingen de basis van de sport en kunnen zij zich ontwikkelen om zich breder in te zetten voor maatschappelijke doelen.

Zie ook in de bijlage het overzicht van de SROI van Heiloo, de maatschappelijke meerwaarde van Sport en Bewegen Heiloo.

6. Kernteam

De coördinatie voor de uitvoering van het Sportakkoord Heiloo ligt bij het kernteam van Heiloo. Het kernteam fungeert als stuurgroep. Dit gebeurt in gezamenlijkheid. Het kan gezien worden als een zelfsturend team dat continu in verbinding is met het werkveld en de inwoners van Heiloo. De betrokken combinatiefunctionarissen, denk aan de buurtsportcoaches en de Coördinator Sport & Preventie hebben een centrale rol in de uitvoering en de verbinding binnen het bredere sociaal domein. Het idee is om het kernteam Sportakkoord II van Heiloo meer en meer ook als een loket, een aanspreekpunt voor andere organisaties en inwoners te laten fungeren voor vragen rondom Sport en Bewegen. Het kernteam samen zal de benoemde thema's, speerpunten en acties overzien, coördineren en monitoren.

Het kernteam heeft een brede samenstelling van expertise-gebieden en relevante netwerken. Hierbij zijn aan de start vertegenwoordigd:

- Adviseur Sport Bewegen en Gezonde Leefstijl, BUCH werkorganisatie, namens Gemeente Heiloo
- Coördinator Sport en Bewegen
- Stichting Trefpunt Heiloo / Welzijn
- Sport- en Beweegaanbieders
- Sport - Z / Zorg
- Buurtsportcoaches Holland Sport

Gedurende de periode 2023-2026 zal gekeken worden naar eventuele uitbreiding of passende verandering van samenstelling van het kernteam, naar gelang de Sport en Beweegpraktijk hierom vraagt. Het idee is om niet alleen met het sportakkoord, maar ook met de samenstelling van het Kernteam goed te kunnen (blijven) inspelen op

De combinatiefunctionarissen zijn een faciliterende kracht van en voor het kernteam Sportakkoord II. Dit betekent niet dat zij verantwoordelijk zijn voor alle acties en projecten, maar zij zorgen wel voor de juiste ondersteuning en verbinding en samenhang. Zij zijn voor de overkoepelende ambities en zijn eerste aanspreekpunten voor overkoepelende partners.

7. Ondersteuningsbudget

Het kernteam beheert het beschikbare jaarlijkse ondersteuningsbudget van € 13.501,- en beslist hoe deze budgetten bestemd worden. We zien op basis van de ambities de volgende thema's waarop het kernteam het budget beschikbaar wil stellen:

Ambities Sportakkoord II	Aandachtspunten
Fundament	Versterken sport en beweeg aanbieders
	Kader op orde
	Vrijwilligerswaardering
	Sociale Veiligheid en integriteit
Bereik	Versterking samenwerking
	Passend sport en beweegaanbod
	Sport en Bewegen als middel op andere maatschappelijke vraagstukken
Betekenis	Samenwerking versterken
	Impuls uitbreiding laagdrempelig sportaanbod

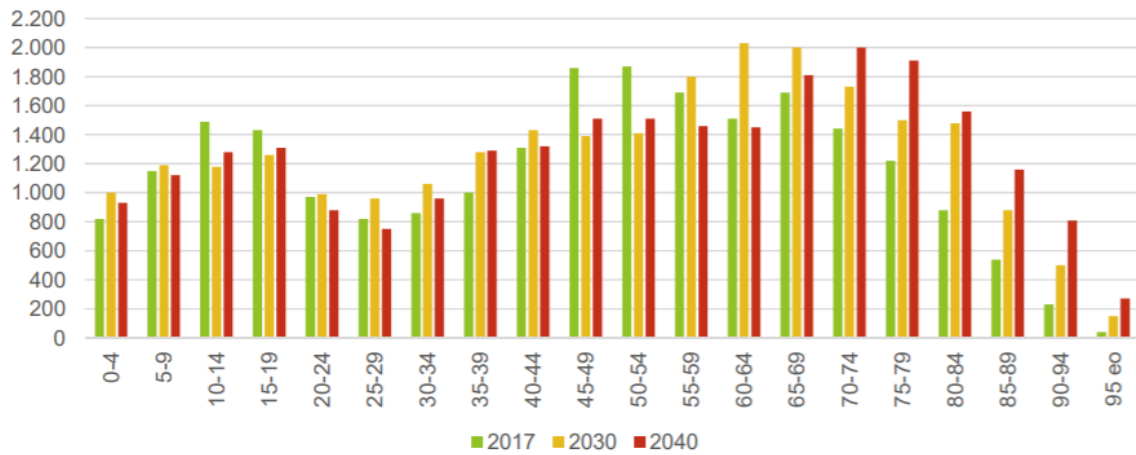
8. Communicatie

Vanuit het Sportakkoord I is het platform: www.sportenbewegeninHeiloo.nl gemaakt. Dit is een platform welke (meer) gebruikt kan worden voor de communicatie rondom Sport en Bewegen in Heiloo. Vanaf medio 2023 is het idee om naast dit platform te kijken hoe we vanuit het kernteam Sportakkoord II met de menskracht en middelen welke er zijn meer het Sportakkoord II: Sport Versterkt Heiloo, het kernteam, de combinatiefunctionarissen op Sport en Bewegen zelf toegankelijker, tastbaarder en inzichtelijker kunnen maken voor alle inwoners van Heiloo. Dit vraagt mogelijk om innovatieve oplossingen. Gezien het beperkte beschikbare ondersteuningsbudget voor Heiloo is het niet de wens om hieruit budget voor communicatie te reserveren, maar vooral terug te laten komen in activiteiten en initiatieven welke Sport en Bewegen voor Heiloo versterken.

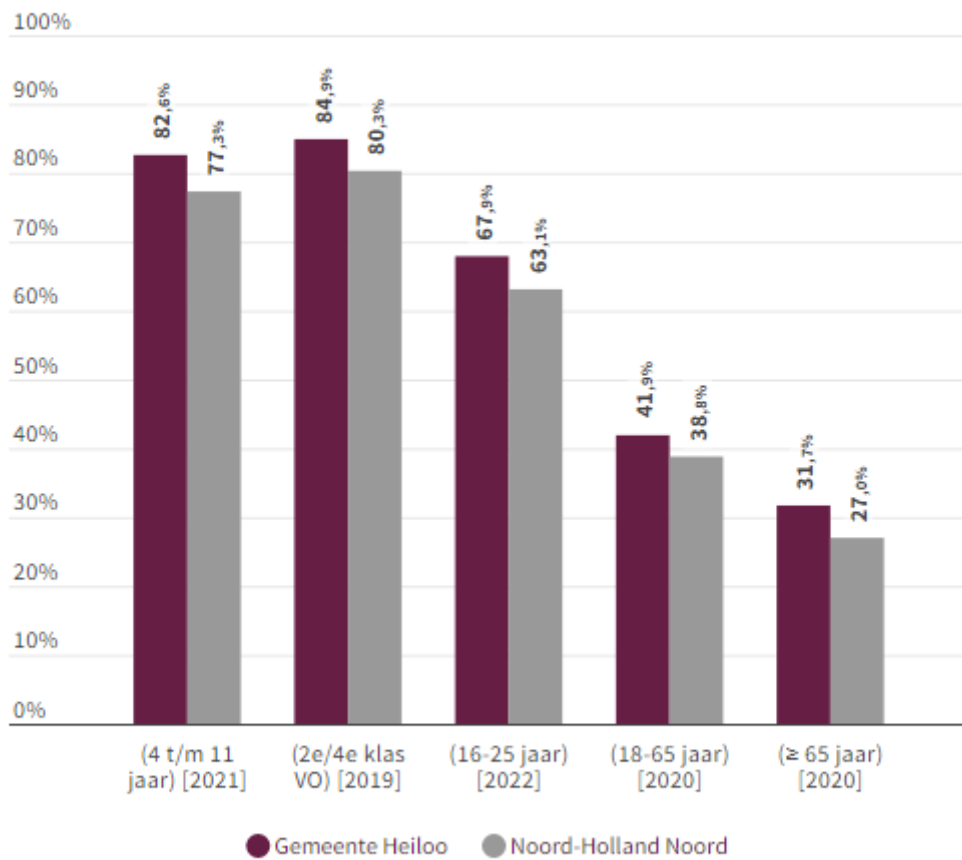
Bijlagen: Cijfers Sporten en Bewegen Heiloo

Bevolking Heiloo naar leeftijd 2017, 2030 en 2040

Lid van een sportvereniging

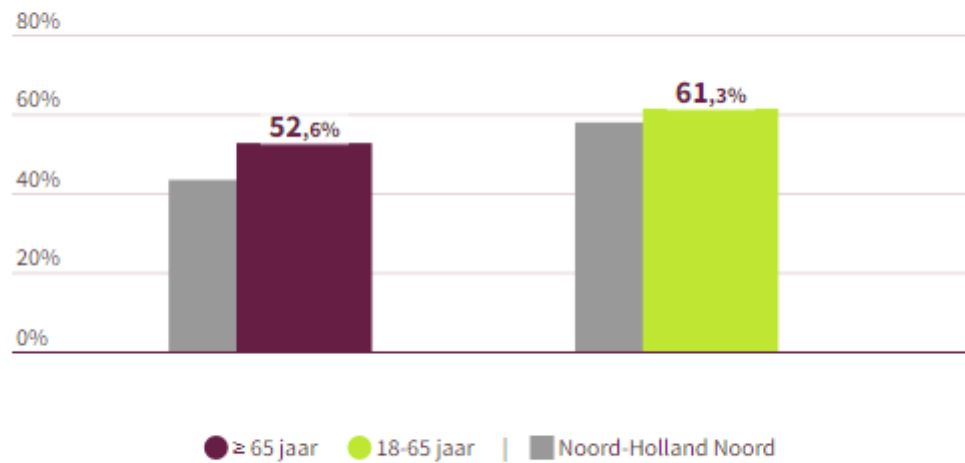
Heiloo

GGD - Kindermonitor, GGD - Gezondheidsmonitor Jeugd, GGD - Jongvolwassenenmonitor, G...

Voldoet aan de beweegrichtlijn (18+)

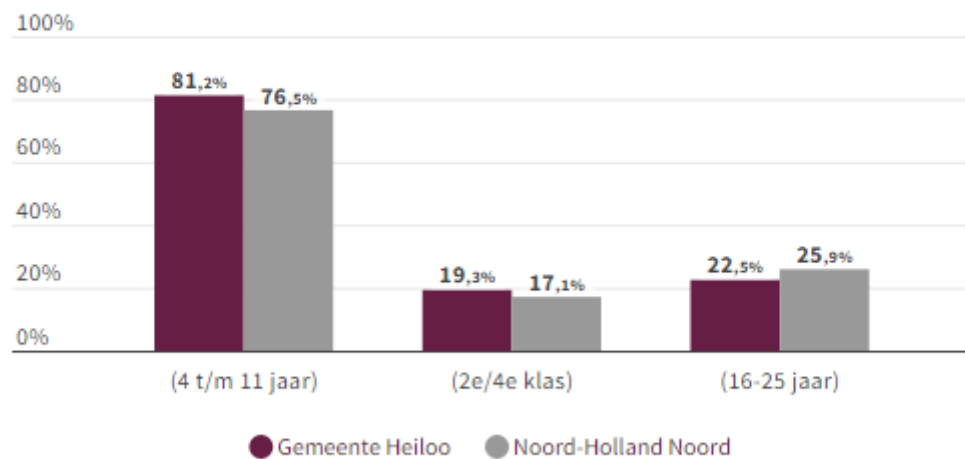
Heiloo

GGD - Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen | 2020

Beweegt minstens 1 uur per dag - Jeugd

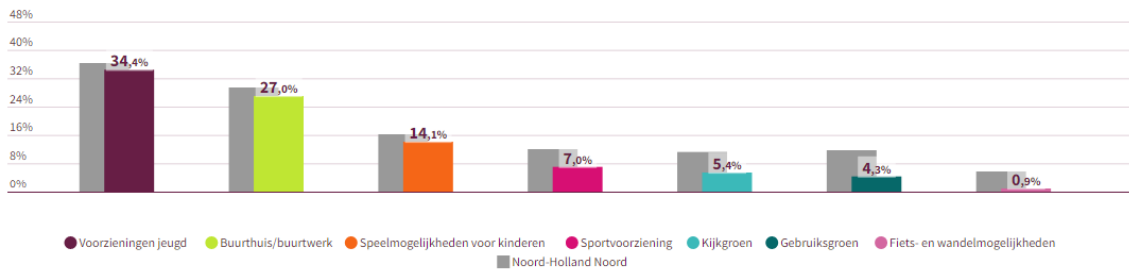
Heiloo

GGD - Kindermonitor, GGD - Gezondheidsmonitor Jeugd, GGD - Jongvolwassenenmonitor | 2021

Ontevredenheid over voorzieningen en groen in de buurt (18-65 jaar)

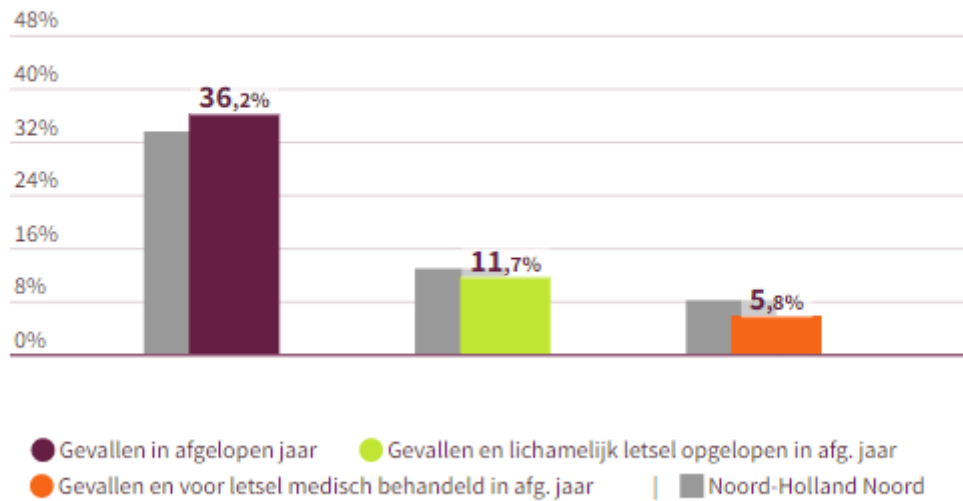
Heiloo

GGD - Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen | 2020

Valongevallen in afgelopen jaar (≥ 65 jaar)

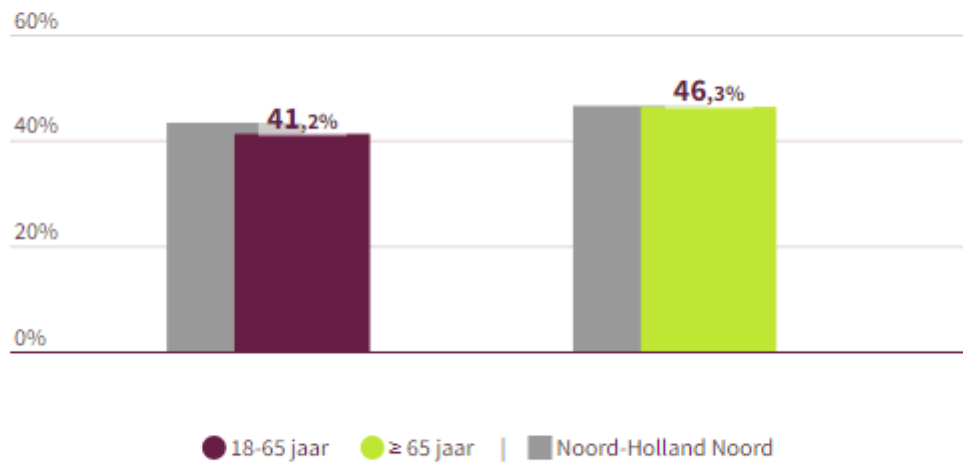
Heiloo

GGD - Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen | 2020

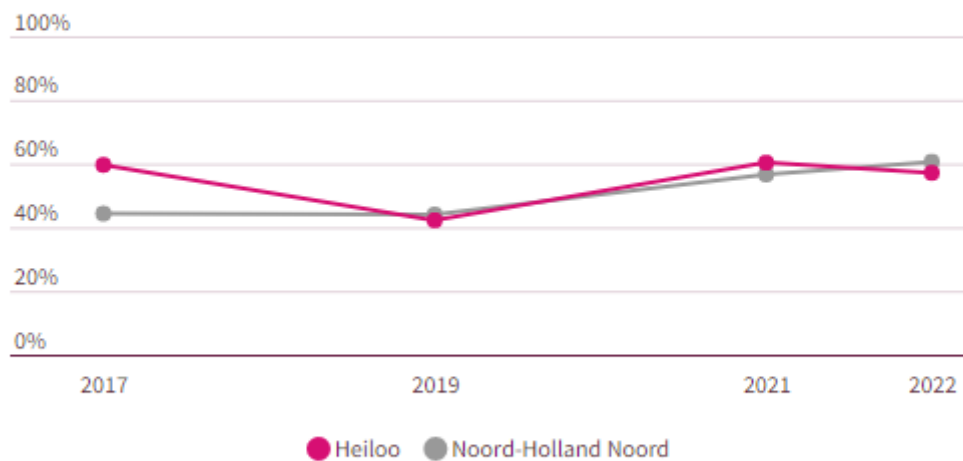
Matig tot (zeer) ernstig eenzaam (18+)

Heiloo

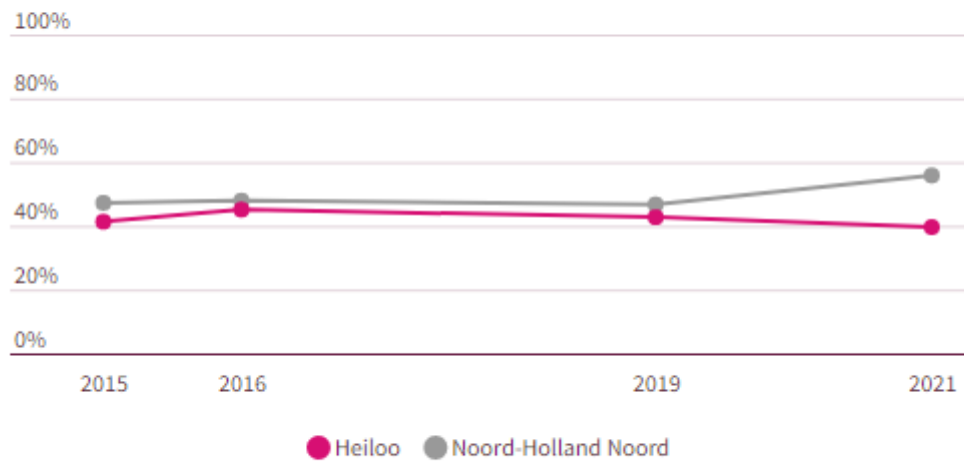
GGD - Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen | 2020

Matig tot (zeer) ernstig eenzaam (16-25 jaar)

GGD - Jongvolwassenenmonitor | 2017 - 2022

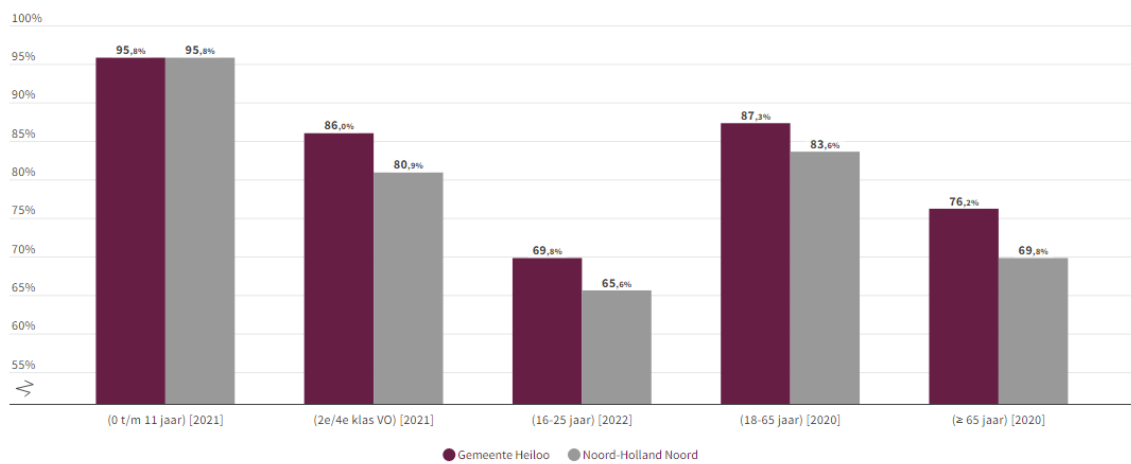
Matig tot (zeer) ernstig eenzaam (2e/4e klas VO)

GGD - Gezondheidsmonitor Jeugd | 2015 - 2021

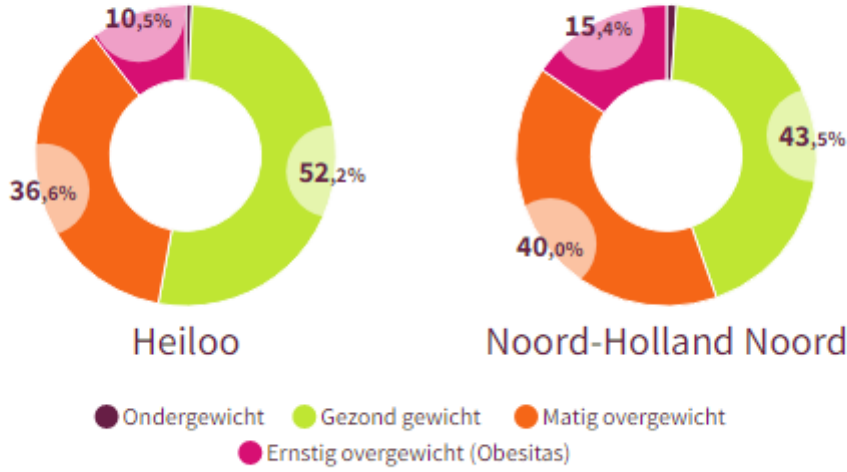
Positief ervaren gezondheid (goed-zeer goed)

Heiloo

GGD - Kindermonitor, GGD - Gezondheidsmonitor Jeugd, GGD - Jongvolwassenenmonitor, GGD - Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen

Gewicht (≥ 65 jaar)

GGD - Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen | 2020

Maatschappelijke waarde van sport en bewegen

Hoe verhoudt Heiloo zich tot de rest van het land?

SROI Lokaal: 2,68 Landelijk: 2,70

Baten sport & bewegen in 2019 per inwoner: € 1.519.427

Kerncijfers Heiloo	Hoogopgeleiden	Besteedbaar inkomen	Niet-westerse migranten	Grijze druk	Stedelijkheid
Lokaal: 40,0% Landelijk: 34,0%	Lokaal: 40,0% Landelijk: 34,0%	Lokaal: € 55.300 Landelijk: € 47.900	Lokaal: 5,0% Landelijk: 13,7%	Lokaal: 50,7% Landelijk: 53,1%	Lokaal: matig Landelijk: matig

Gezondheidsindicatoren	Lokaal	Landelijk
Gemiddeld aantal sportaccommodaties	17,9	21,5
Gemiddelde afstand tot sporthal	1,9 km	1,6 km
Score beweegvriendelijke omgeving	47	60
Nabijheid van voorzieningen	59	41
Sportaccommodaties	60	62
Recreatief groen en blauw	58	63
Speelplekken	11	72
Uitgaven gemeente sport en bewegen per inwoner	€ 51,5	€ 83,5

Overige indicatoren	Lokaal	Landelijk
Evans goede gezondheid	83,8%	79,1%
Obesitas	10,0%	14,7%
Stress	15,2%	17,7%
18 - 64 jaar	20,6%	21,2%
65+	4,0%	6,5%
jongeren met psychische klachten	17,5%	27,4%

Sport- en beweegcijfers	Lokaal	Landelijk
Beweegrichtlijnen	58,4%	50,4%
18 - 64 jaar	61,3%	54,2%
65+	52,6%	38,2%
Niet-sporters	39,9%	49,3%
Sportbetrokkenen	32,8%	34,0%
0 - 9 jaar	27,7%	20,0%
10 - 24 jaar	61,7%	43,0%
25 - 44 jaar	29,0%	22,0%
45 - 64 jaar	28,4%	21,0%
65+	22,5%	17,0%
Ongeroegvriendelijke sporten		
Wielcrossen	2,0%	2,5%
Fitness	29,0%	20,3%
Sportief wandelen	3,0%	1,7%
Hardlopen	13,0%	9,2%
Fietsgebruik	59,4%	36,6%

Toelichting

Deze indicatoren zijn geselecteerd op basis van beschikbare gegevens voor alle gemeenten. De gezondheidsindicatoren zijn geselecteerd wanneer we weten dat sport en bewegen hier effectief kan helpen. (in: [Huisman, Capital Media](#))

Kerncijfers Hoogopgeleiden
Het percentage personen in een gemeente waarbij het hoogste kwalificatie onderwijsniveau het hbo of wo is.

Besteedbaar inkomen
Gemiddeld besteedbaar inkomen van particuliere huishoudens en studenten.

Niet-westerse migranten
Percentage personen met een niet-westerse migratieachtergrond in de gemeente.

Grijze druk
De verhouding tussen het aantal personen van 65 jaar of ouder die oplichten van de pensioen in de zogenaamde 'grijze druk' ten opzichte van 20 tot 65 jaar.

Stedelijkheid
De mate van stedelijkheid wordt uit vijf categorieën van niet stedelijk tot zeer sterk stedelijk en is gebaseerd op het aantal personen per vierkante kilometer.

Gezondheidsindicatoren
Evans goede gezondheid (2020)
Percentage personen van 18 jaar of ouder die 'goed' of 'zeer goed' antwoord op de vraag naar algemene gezondheidstoestand.

Obesitas (2020)
Percentage personen van 18 jaar met een BMI van 30 of hoger.

Stress (2020)
Percentage personen vanaf 18 jaar dat afgelopen vier weken slecht of zeer slecht voelde.

18 - 64 jaar
Percentage jongeren uit het tweede en derde kwartiel van het ondergewicht van de psychische klachten volgens de [Mental Health Inventory](#).

65+
Percentage personen van 65 jaar of ouder.

jongeren met psychische klachten
Percentage jongeren die onder de 18 jaar per week sport.

Niet-sporters (2020)
Percentage personen die onder de 18 jaar per week sport.

Sport- en beweegcijfers
Beweegrichtlijnen (2020)
Percentage personen die minimaal 150 minuten matig intensief bewegen zijn voor een standaard twee keer per week twee uur of 300 minuten matig intensief bewegen twee keer per week twee uur of 600 minuten matig intensief bewegen twee keer per week twee uur.

Sportbetrokkenen (2020)
Percentage personen van alle of meer lidmaatschappen bij een sportclub.

Ongeroegvriendelijke sporten (2020)
Percentage personen van 18 jaar en ouder die hardloopt, wandelt, wandelt of fietsen, wielcrossen, voor het laatste percentage in het gebied van de gemeente.

Fitness (2015-2017)
Percentage personen die de fitness gebruikt bij een afstand van minder dan 7 km. Het laatste percentage per twee maanden die gemeente die niet beschikbaar is weergegeven. Cijfers van de gemeente die in 2017 zijn gefilterd op het percentage of worden genoemd in de samenvatting van 2017.

Wielcrossen
Het percentage van de personen die wielcrossen doen op een afstand van 1 kilometer of meer.

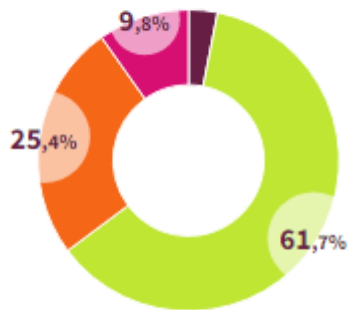
Fitness
Het percentage van de personen die fitness gebruiken op een afstand van 1 kilometer of meer.

Sportief wandelen
Het percentage van de personen die sportief wandelen doen op een afstand van 1 kilometer of meer.

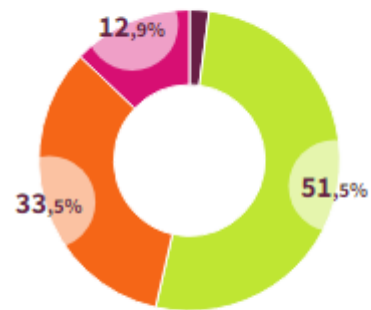
Hardlopen
Het percentage van de personen die hardlopen doen op een afstand van 1 kilometer of meer.

Fietsgebruik
Het percentage van de personen die fietsen op een afstand van 1 kilometer of meer.

Gewicht (18-65 jaar)

Heiloo

Noord-Holland Noord

